

Kde směřjí modeláři létat v roce 2023?

Ing. Ladislav Keller

Rok se s rokem sešel a pro modeláře začíná další sezona, tentokrát 2023, a opět řešíme problém, kde se smí a kde nesmí s modely létat. Až na určité výjimky, se provoz modelů řídí pravidly uvedenými v LKR10-UAS.

Omezený prostor LKR10-UAS byl vyhlášen veřejnou vyhláškou Opatření obecné povahy ze dne 30. prosince 2020. Tato vyhláška byla vydaná v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2019/947, konkrétně jde o čl. 15 a čl. 21.

Tento prostor je horizontálně vymezený hranicemi České republiky a vertikálně sahá od zemského povrchu do letové FL660, což je 19 800 m.

Kde lze s bezpilotními letadly (UA) létat?

S UA lze létat ve vzdušném prostoru třídy G, letištní provozní zóně (ATZ), řízeném okrsku (CTR) a vojenském řízeném okrsku (MCTR) – viz obrázek.

Vzdušný prostor třídy G

Vzdušný prostor třídy G sahá od zemského povrchu do výšky 300 m. V prostoru třídy G se smí létat do výšky 120 m nad zemí, přičemž vzdušný prostor třídy G

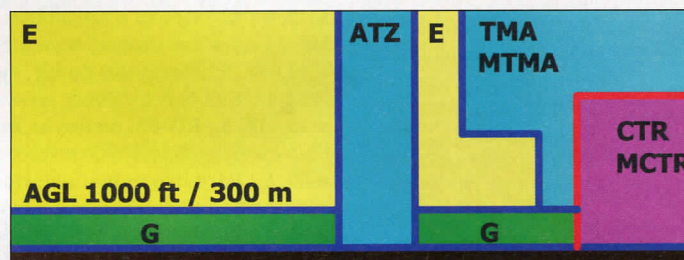
kopíruje terén. To znamená, že v kopcovitém a hornatém terénu prostor G sahá do výšky 300 m nad vrcholem kopce nebo hory.

Modeláři, kteří jsou členové Svazu modelářů České republiky nebo modelářského klubu či spol-

vé Svazu modelářů České republiky mohou létat v prostoru třídy G do výšky 300 m.

Letištní provozní zóna (ATZ)

Letištní provozní zóna je zřízena na letištích, kde není posky-

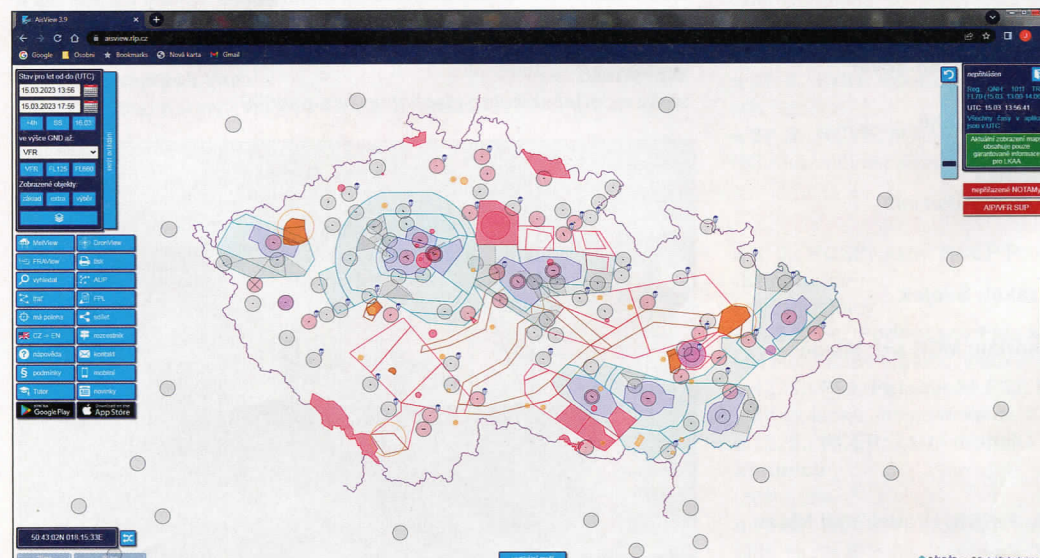

Rozdělení vzdušného prostoru

ku, který je registrovaný na Úřadu pro civilní letectví (<https://www.caa.cz/provoz/bezpilotni-letadla/prehled-subjektu/>), mohou létat do výšky, kterou si na ÚCL vyjednali (například členo-

vaná služba řízení letového provozu. Je vymezena horizontálně kružnicí (nebo její částí) o poloměru 5,5 km od vztažného bodu letiště (přibližně jde o střed letiště). Tato letiště jsou uvedena

Mapa České republiky na stránkách Letecké informační služby s vyznačenými prostory

v AIP část VFR-AD a mají čtyřpísmenné označení, například LKBE – Benešov.

Malé UA o hmotnosti menší než 0,91 kg mohou v ATZ létat bez koordinace, ovšem pouze do výšky 100 m nad zemí a mimo ochranná pásma letiště. UA o hmotnosti větší než 0,91 kg mohou létat v ATZ pouze na základě dohody s majitelem nebo provozovatelem letiště.

Důležitou okolností je, zda na letišti je, či není služba AFIS. Pokud je na letišti služba AFIS, lze létat do výšky, kterou si provozovatel UA dohodne s majitelem nebo provozovatelem letiště. V případě, že na letišti služba AFIS není, je opět nutné splnit požadavky majitele nebo provozovatele letiště a létat lze pouze do výšky 120 m nad zemí.

Registrované plochy SLZ (plochy určené pro provoz sportovních létajících zařízení)

Sportovní létající zařízení jsou maximálně dvoustupňová letadla s maximální vzletovou hmotností do 600 kg – například ultralehká letadla, padákové kluzáky, závěsné kluzáky atp. Tyto plochy nemají ATZ. Tato letiště jsou uvedena v AIP část VFR-AD a mají šestipísmenné označení, například LKBORE – Borek.

Okolo registrované plochy SLZ se smí s UA létat pouze na základě splnění podmínek stanovených provozovatelem plochy, platí pravidla o přednosti a piloti jsou povinni létat tak, aby neohrožovali pilotovanou letadla. Bohužel není stanovené, do jaké vzdálenosti od vztažného bodu letiště tato omezení platí.

Řízený okrsek (CTR) a vojenský řízený okrsek (MCTR)

Řízený okrsek je vzdušný prostor okolo letiště, sahající od povrchu země do stanovené výšky. Horizontální hranice musí být nejméně 9,3 km od středu letiště.

Tato pasáž se týká modelářů létajících v blízkosti velkých civilních letišť (Praha, Brno, Ostava atp.), továrních letišť (Vodochody, Kunovice) a vojenských letišť (Kbely, Čáslav, Náměšť atp.).

Při létání v prostoru CTR a MCTR je důležitá vzdálenost od vztažného bodu letiště. Ve vzdálenosti 5 500 m od vztažného bodu letiště a větší je možné létat do výšky 100 m, nebo do výšky, na které se provozovatelé UA do-

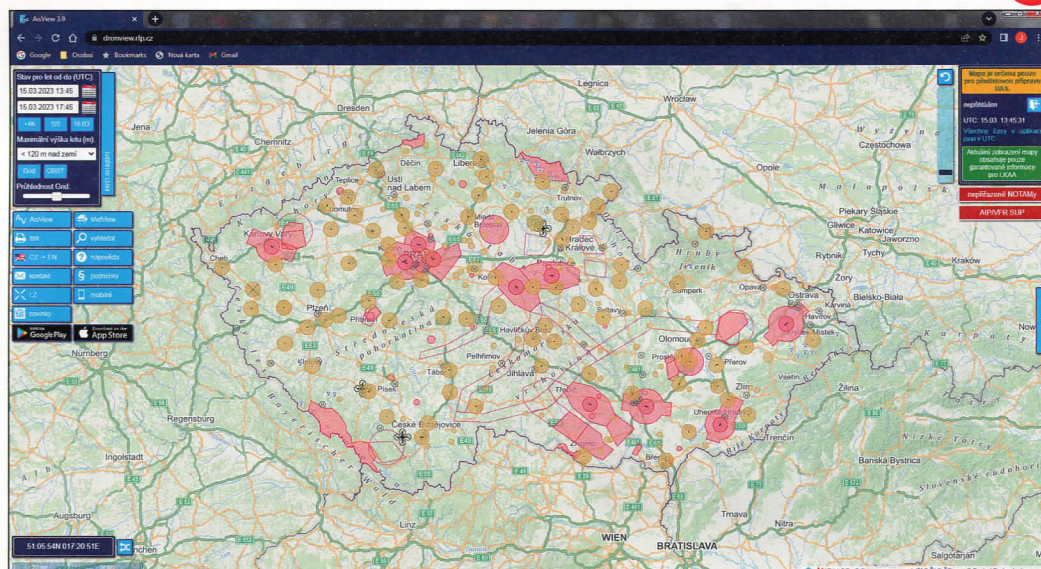
hodnou se službou řízení letového provozu (tzv. koordinační dohoda). Ve vzdálenosti menší než 5 500 m od vztažného bodu letiště lze v CTR a MCTR létat pouze na základě povolení ÚCL.

Malé modely o hmotnosti do 0,91 kg mohou létat bez koordinace i v menší vzdálenosti než je 5 500 m, ovšem pouze do výšky 100 m nad zemí a mimo ochranná pásma letiště.

Informace o ATZ, CTR a MCTR lze nalézt na stránkách Letecké informační služby (<https://aim.rlp.cz/>), a to v Letecké informační příručce (AIP), VFR příručce, nebo v AisView. Po rozkliknutí se objeví mapa České republiky, kde jsou znázorněné ATZ, CTR a MCTR na našem území. Na této mapě si každý pilot UA snadno najde místo, kde bude létat a zjistí, zda se nachází v ATZ, CTR nebo MCTR některého letiště. Lze rovněž použít aplikaci DronView (<https://dronview.rlp.cz/>), která je přímo určena pro piloty bezpilotních letadel a dronů.

Kde se s UA létat nesmí?

S UA se nesmí létat v zakázaných, nebezpečných a aktivovaných omezených, dočasně rezervovaných a dočasně vyhrazených

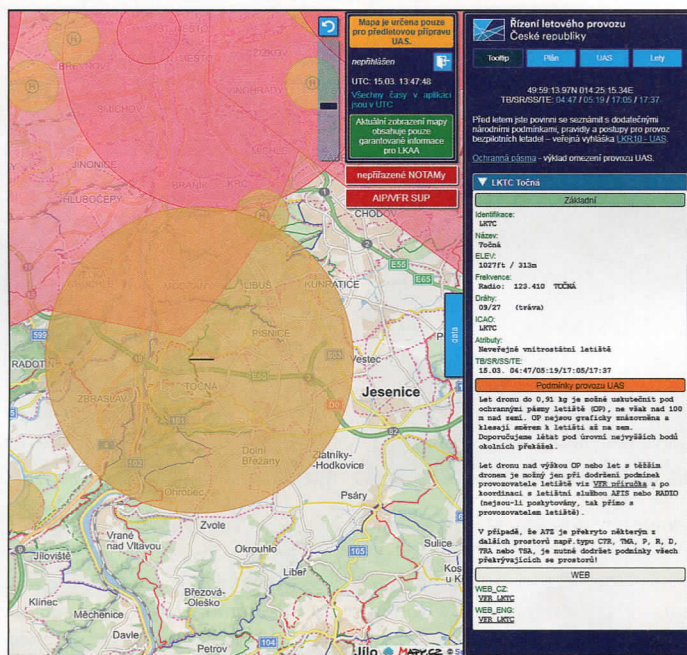

Mapa České republiky v aplikaci DronView s vyznačenými prostory. Pro potřeby modelářů je tato aplikace velmi užitečná.

vovaných a dočasně vyhrazených prostorech (TSA a TRA), pokud ÚCL nepovolí jinak.

cz/), kde je na hlavní stránce ikona AUP/UUP. Po rozkliknutí se zobrazí tabulka, kde jsou uvede-

chráněné krajinné oblasti je možný bez povolení ÚCL za podmínky, že činností nebudou rušeny chráněné druhy živočichů.

Po kliknutí na příslušný prostor se zobrazí všechny potřebné informace. Zde prostor letiště Točná v Praze.

Informace o ostatních prostorech lze nalézt v AisView nebo v AIP v části ENR 5 Navigační výstrahy.

Některé prostory (zejména vojenské) se aktivují pouze občas. V takovém případě lze v těchto prostorech létat v době, kdy nejsou aktivované. Informace o aktivaci těchto prostorů lze zjistit telefonicky na stanovištích letových provozních služeb na letištích (Praha, Brno, Ostrava atp.), nebo na stránkách Letecké informační služby (<https://aim.rlp.cz/>).

né informace o aktivaci TRA a TSA.

Ochranná pásma

Provoz UA v ochranných pásmech nadzemních dopravních staveb, nadzemních inženýrských sítí, nadzemních telekomunikačních sítí, uvnitř chráněných území, v okolí vodních zdrojů a objektů důležitých pro obranu státu je povoleno pouze na základě povolení k provozu vydaného ÚCL. Provoz UA ve IV. zóně

Hustě osídlený prostor (Congested area – HOP)

Pod pojmem Hustě osídlený prostor, rozumíme prostor, který je ve velkoměstě, městě nebo osadě používán převážně k bydlení, obchodním činnostem nebo rekreaci. Hustě obydlený prostor není definovaný jako třída nebo druh vzdušného prostoru.

Létání s UA v HOP je zakázané s výjimkou, že UA nepodléhá registraci (MTOM je menší než 250 g a není vybaveno žádným záznamovým zařízením – například kamerou) nebo na základě oprávnění ve specifické nebo certifikované kategorii vydaného ÚCL.

Pravidla přednosti

UA musí dát vždy přednost letadlům s osádkou.

Meteorologická minima

Není-li stanoveno jinak, provoz UA smí být uskutečněn pouze vne oblaků v prostoru třídy G a v minimální vzdálenosti od oblaků 1500 m horizontálně a 300 m vertikálně v prostorech třídy E, D a C. Prostory třídy C a D jsou CTR a MCTR. To znamená, že pokud chceme létat například v CTR letiště Praha do výšky 100 m, musí ležet spodní základna oblačnosti ve výšce minimálně 400 m nad zemí.

Přehled subjektů registrovaných na ÚCL:
<https://www.caa.cz/provoz/bezpilotni-letadla/prehled-subjektu/>

Stránky letecké informační služby:
<https://aim.rlp.cz/>

Aplikace DronView:
<https://dronview.rlp.cz/>

